

*Науковий співробітник наукової  
лабораторії з проблем забезпечення  
публічної безпеки і порядку ННІ № 3  
Національної академії внутрішніх справ  
Литвин Вікторія Вікторівна*

## **ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНИМИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ**

Сучасний процес реформування правоохоронних структур України, а саме Національної поліції сприяє жвавому обговоренню питань по здійсненню ефективних заходів спрямованих на зміцнення законності і правопорядку, реальне забезпечення громадян їх законними правами та свободами, а також на постійний захист цих прав. Особливо при обговоренні звертають увагу на зменшення рівня злочинності в країні у зв'язку з досить високим рівнем криміногенності. Розглядається досить велика кількість заходів по стабілізації та недопущенню криміногенних ситуацій в країні. Одним з цих ефективних заходів вважається соціальна профілактика виконання якої покладається на всі органи державної влади.

В Україні профілактика правопорушень проводиться згідно Конституції України, загальновизнаних принципів і норм міжнародного права, міжнародних договорів України, указів і розпоряджень Президента України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України, законів та інших нормативних правових актів суб'єктів профілактики, нормативно-правових актів МВС України та Національної поліції країни.

Патрульна поліція при застосуванні профілактичних мір керується відомчими та позавідомчими нормативно-правовими актами. До них відносять: Закон України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 р. № 580-VIII, Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» від 15.11.2001 р. № 2789-III, Наказ НПУ від 06.11.2015р. № 73 Положення «Про Департамент Патрульної поліції», Наказ МВС від 28.07.2017 № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції», Постанова КМУ від 28.10.2015 року № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію», Постанова КМУ від 17.12.2008 року № 1102 «Про затвердження Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках», Наказ МВС та МОЗ від 09.11.2015 року №1452/735 «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції», Наказ ГУНП в Київській області від 31.12.2015 № 90 Положення про Управління превентивної діяльності ГУНП в Київській області, Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про заходи щодо посилення боротьби зі злочинністю в Україні» Указ Президента України від 16.06.2015 р. № 341/2015, Указ Президента України від 19 липня 2005 року № 1119/2005 «Про заходи щодо забезпечення особистої

безпеки громадян та протидії злочинності» та Комплексними програмами профілактики правопорушень на 2015-2020 рік.

Вище наведена нормативна база регулює й діяльність органів до повноважень яких входить проведення соціальної профілактики. Якщо звернутися до Проекту ЗУ «Про профілактику злочинності» соціальна профілактика є системою заходів, спрямованих на виявлення й усунення причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів. Профілактичні заходи проводяться на всій території України, а також в окремому регіоні, галузі народного господарства, на підприємстві, в установі, організації незалежно від форм власності, щодо групи населення чи конкретної особи [1].

В Наказі МВС № 650 від 28.07.2017 р. «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» зазначено, що профілактична (превентивна) робота - це діяльність, передбачена законодавством України, що спрямована на попередження кримінальних та інших правопорушень, перевірку дотримання обмежень, установлених законом відносно осіб, які перебувають на превентивному обліку, здійснення поліцейського піклування [2].

Заходи профілактики, які здійснюють представники патрульної поліції спрямовані на:

- 1) прямий вплив на криміногенні фактори;
- 2) виявлення та подолання детермінантів антисоціальної поведінки;
- 3) попередження утворення нових криміногенних факторів та злочинних середовищ;
- 4) безпосередній впливу на поведінку осіб, які схильні до вчинення антиморальних та протиправних діянь;
- 5) мінімізацію рецидивної протиправної поведінки;
- 6) виявлення осіб, які схильні стати жертвою протиправного діяння та корекції їх віктимності;
- 7) правове виховання;
- 8) удосконалення методів організації роботи і шляхів запобігання вчиненню правопорушень;
- 9) проведення ефективної правової та виховної роботи серед населення;
- 10) посилення роботи з протидії наркоманії, дитячої бездоглядності, злочинного впливу на неповнолітніх в молодіжному середовищі та в сім'ях;
- 11) взаємодію з державними органами, громадськими організаціями та населенням у виявленні фактів правопорушень;
- 12) забезпечення захисту законних інтересів неповнолітніх (захист від застосування насильства та експлуатації неповнолітніх);
- 13) виконання інформаційно-пропагандистських та культурно-виховних програм профілактики правопорушень тощо [3].

Тому, варто сказати, що відповідно до спрямування, змістом профілактичної діяльності залишається попередження та припинення дій (бездіяльності), які загрожують публічній безпеці і порядку та суспільним інтересам. Попередження є комплексом дій патрульних поліцейських, спрямованих на усунення намірів вчинення протиправних дій. Припинення –

заходи поліцейських, які мають на меті зупинити дії, що суперечать законними приписам.

Як висновок, слід зазначити, що профілактичною діяльністю патрульних поліцейських є система заходів по запобіганню, превенції, протидії вчиненню протиправних дій та виховного впливу на свідомість осіб для усунення їх негативних якостей та установок.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

1. Постанова Президії ВРУ «Про проект Закону України про профілактику злочинів» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: [http://static.rada.gov.ua/osmir/tables/10\\_98/TABL0924.html](http://static.rada.gov.ua/osmir/tables/10_98/TABL0924.html)
2. Наказ МВС № 650 від 28.07.2017 р. «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції».
3. Комплексна програма профілактики правопорушень Лубенської районної державної адміністрації [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: [www.trrada.te.ua/196](http://www.trrada.te.ua/196)